

Tjänsteutlåtande

Utfärdat 2024-05-06

Diarienummer 0433/24

Avfallsavdelningen

Jesper Nilsson

Telefon: 031-368 73 84

E-post:

jesper.nilsson@kretsloppochvatten.goteborg.se

Justering av avfallsföreskrifter inför 2025

Förslag till beslut

1. Kretslopp och vattennämnden antecknar informationen till protokollet.

Sammanfattning

Avfallsföreskrifterna bestämmer vilka regler som gäller för avfallshanteringen i kommunen. Göteborgs Stads föreskrifter för avfallshantering behöver justeras för att stämma överens med ny lagstiftning som träder i kraft 1 januari 2025 gällande utsortering, separat insamling och utökat informationsansvar för textilavfall samt utsortering och separat insamling av fiskeredskap under kommunalt ansvar. Därtill behöver föreskrifterna justeras för att stämma överens med hur avfall innehållandes animaliska biprodukter hanteras i kommunen.

Kretslopp och vattennämnden informeras om att beslut om samråd med utställning och remittering planeras till nämndmötet i juni. Förvaltningen föreslår att ställa ut och revidera enskilda paragrafer då ändringarna är av specifik karaktär och inte påverkar övrigt i föreskrifterna.

Vidare föreslår förvaltningen att Kretslopp och vattennämnden beslutar att de föreslagna ändringarna och tilläggen ställs ut när kommunfullmäktige antagit revideringen av föreskrifter som föreslogs inför 2024 som har återremitterats och behandlas i en parallell process. Anledningen är att förvaltningen så snart som möjligt vill ställa ut de nya reviderade föreskrifterna för att möjliggöra att de kan antas till årsskiftet eller så snart som möjligt efter årsskiftet. Det bedöms som olämpligt att ställa ut ett förslag till ändringar som lutar sig mot en version av föreskrifterna som ännu inte antagits.

Kretslopp och vatten

Marianne Erlandson

Förvaltningsdirektör

Bilagor

Inga bilagor

Ärende

Kretslopp och vattennämnden informeras om att avfallsföreskrifterna behöver justeras inför 2025 och att beslut om samråd med utställning och remittering behöver fattas. Ett förslag till ändrade och tillkommande regleringar har tagits fram. Beslutet planeras till nämndmötet i juni.

Beskrivning av ärendet

Varje kommun ska enligt miljöbalken ha en renhållningsordning. En renhållningsordning består av avfallsföreskrifter och en avfallsplan. Avfallsföreskrifterna bestämmer vilka regler som gäller för avfallshanteringen i kommunen.

Göteborgs Stads föreskrifter för avfallshantering behöver justeras för att stämma överens med ny lagstiftning som träder i kraft 1 januari 2025 gällande utsortering, separat insamling och utökat informationsansvar för textilavfall samt utsortering och separat insamling av fiskeredskap under kommunalt ansvar. Bakgrunden till behov av justeringar beskrivs nedan.

Därtill behöver föreskrifterna justeras för att stämma överens med hur avfall innehållandes animaliska biprodukter hanteras i kommunen.

Lagstiftning textilavfall

Definitionen av textilavfall i de nya bestämmelserna finns i 1 kap 4 § där det framgår att textilavfallet som ska samlas in är avgränsat till avfall som består av kläder av textil, hemtextil, inredningstextil, väskor av textil och accessoarer av textil.

De nya bestämmelserna om utsortering och separat insamling av textilavfall samt kommunens informationsplikt har införts i 3 kap. 3 a-c §§ avfallsförordningen (2020:614), och träder i kraft den 1 januari 2025.

Av 3 kap. 3 a § avfallsförordningen framgår att den som har textilavfall ska sortera ut det från annat avfall och förvara det skilt från annat avfall.

I 3 kap. 3 b § Finns bestämmelser om att den som samlar in textilavfall som har sorterats ut enligt 3 a § ska samla in det separat.

Av 3 kap. 3 c § framgår att kommunen också får ett utökat informationsansvar. Kommunen ska lämna information om vikten av att hushålla med råvaror och energi genom att se till att textil återanvänds eller genom att på annat sätt förebygga uppkomst av textilavfall när det är möjligt.

Informationen ska lämnas till hushåll och verksamhetsutövare som producerar sådant textilavfall som är kommunalt avfall, som kommunen ansvarar för att samla in och behandla.

Lagstiftning fiskeredskap

Definitionen av fiskeredskap finns i 12 § i förordning (2021:1001) om producentansvar för fiskeredskap där det framgår att fiskeredskapen är föremål eller redskap som innehåller plast och som (1) används inom fiske eller vattenbruk för att lokalisera, fånga eller föda upp marina eller limniska biologiska resurser eller (2) flyter på vattenytan och används i syfte att dra till sig, fånga eller föda upp marina eller limniska biologiska resurser.

Definitionen av kommunalt avfall finns i 15 kap. 3 § miljöbalken där det framgår att kommunalt avfall är avfall från hushåll och sådant avfall från andra källor som till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll. Detta kan även inkludera fiskeredskap om paragrafens förutsättningar uppfylls.

Av 3 kap. 12 a § avfallsförordningen framgår att avfall som utgörs av fiskeredskap ska samlas in separat på ett sätt som främjar återanvändning eller materialåtervinning.

Av 3 kap. 12 b § avfallsförordningen framgår bland annat att den som har avfall som utgörs av fiskeredskap ska sortera ut avfallet från annat avfall och lämna det till en kommun, om fiskeredskapet är kommunalt avfall.

Av 26 § förordning (2021:1001) om producentansvar för fiskeredskap framgår att en producentansvarsorganisation för fiskeredskap ska tillhandahålla en tjänst som innebär att avfall som utgörs av fiskeredskap som är kommunalt avfall hämtas. Avfallet ska hämtas gratis vid minst en av kommunens platser för hantering av avfall eller på en plats som kommunen och producentansvarsorganisationen har kommit överens om. Avfallet ska hämtas i den omfattning som är skäligt med hänsyn till mängden avfall.

Pågående ärende

Under 2023 påbörjade förvaltningen en process för att revidera föreskrifterna inför 2024. Dessa föreskrifter är ännu inte antagna men ändringarna och nya paragrafer som förvaltningen föreslår inför 2025 bygger på den ännu ej antagna versionen av Göteborg Stads föreskrifter för avfallshantering. Ärendegången har sett ut så här:

- I oktober 2023 tog Kretslopp och vattennämnden beslut om att godkänna ett förslag till avfallsföreskrifter och att sända det till kommunstyrelsen för antagande i kommunfullmäktige, 2023-10-18 § 183 Ärendenummer KVN 0228/23.
- I februari 2024 återremitterades Kretslopp och vattennämndens förslag till avfallsföreskrifter och nämnden fick i uppdrag att ta fram ett reviderat förslag som möjliggör för verksamheter att förmedla avfallstransporter, 2024-02-01 § 25 Ärendenummer SLK-2023-00906.
- I april 2024 beslutade Kretslopp och vattennämnden att översända ett nytt förslag till reglering enligt uppdraget i återremissen till kommunstyrelsen, 2024-04-24 § 81 Ärendenummer KVN 0228/23.

Förvaltningen bedömer att som tidigast kan 2024 års revidering av avfallsföreskrifterna vara antagna i kommunfullmäktige innan sommaren, men det är möjligt att det blir senare.

Förvaltningens bedömning

Förvaltningen bedömer att ett mindre antal paragrafer behöver ändras eller läggas till för att tillgodose behovet av att justera föreskrifterna inför 2025.

Förvaltningens förslag är att enskilda paragrafer ställs ut och revideras, dvs inte föreskrifterna i sin helhet, då ändringarna är av specifik karaktär och inte påverkar övrigt i föreskrifterna.

Vidare föreslår förvaltningen att Kretslopp- och vattennämnden beslutar att de föreslagna ändringarna och tilläggen ställs ut när kommunfullmäktige antagit föreskrifterna för år 2024 som återremitterats och behandlas i en parallell process. Anledningen är att förvaltningen så snart som möjligt vill ställa ut de nya reviderade föreskrifterna inför 2025 för att möjliggöra att de kan antas till årsskiftet eller så snart som möjligt efter årsskiftet. Det bedöms som olämpligt att ställa ut ett förslag till ändringar som lutar sig mot en version av föreskrifterna som ännu inte antagits.

Föreslagna ändringar

Nedanför redogörs för ändringar eller tillkommande paragrafer. Den nuvarande lydelsen som redovisas är från de ännu ej antagna föreskrifterna. Redaktionella ändringar som exempelvis hänvisningar mellan paragrafer, omnumrering av paragrafer och datum för föreskrifternas ikraftträdande redovisas inte.

Avsnitt 1.2 Definitioner, 2 § punkt 1 l. (ny)	
Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Ingen	Med textilavfall menas samma som i 1 kap, 4 § avfallsförordningen, det vill säga avfall som består av kläder av textil, hemtextil, inredningstextil, väskor av textil och accessoarer av textil.
Kommentar	
Ny tillkommande reglering för att definiera textilavfall under kommunalt ansvar.	

Avsnitt 1.2 Definitioner, 2 § punkt 1 m. (ny)

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Ingen	Med fiskeredskap menas samma som i 12 § i förordningen (2021:1001) om producentansvar för fiskeredskap, det vill säga föremål eller redskap som innehåller plast och som används vid fiske.
Kommentar Ny tillkommande reglering för att definiera fiskeredskap under kommunalt ansvar.	

Avsnitt 1.3 Kommunens ansvar för avfallshantering, tillsyn och information, 5 §

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Kretslopp och vattennämnden informerar hushållen om krav på hantering av förpackningar, konsumentavfall och däck enligt producentansvaret.	Kretslopp och vattennämnden informerar hushållen om krav på hantering av förpackningar, konsumentavfall och däck enligt producentansvaret.
Kretslopp och vattennämnden informerar hushåll och verksamheter med avfall under kommunalt ansvar om avfallsförebyggande åtgärder enligt 15 kap. 45 § miljöbalken.	Kretslopp och vattennämnden informerar hushåll och verksamheter med avfall under kommunalt ansvar om avfallsförebyggande åtgärder.
Kommentar Kommuners ansvar att informera om avfallsförebyggande åtgärder finns på fler ställen än i 15 kap. 45 § miljöbalken, exempelvis regleras detta i avfallsförordningen för textilavfall. Lagstiftning gäller alltid över avfallsföreskrifter och genom att inte ange lagrum blir regleringen mer robust inför framtida behov av justeringar.	

Avsnitt 2.4 Anskaffande och ägande, 20 §

Nuvarande lydelse

Kretslopp och vattennämnden äger och tillhandahåller kärl och säckar med undantag för behållare för returpapper och förpackningar.

[...]

Föreslagen lydelse

Kretslopp och vattennämnden äger och tillhandahåller kärl och säckar med undantag för behållare för returpapper, förpackningar och textilavfall.

[...]

Kommentar

Behållare för textilavfall tillhandahålls av aktörer som Kretslopp och vattennämnden kommer ha avtal med.

Avsnitt 8.5 Eget omhändertagande och befrielse från skyldigheten att överlämna avfall under kommunalt ansvar, 58 §

Nuvarande lydelse

Textil som är kommunalt avfall och som samlats in i samma system som textilprodukter till återbruk får transporteras och behandlas yrkesmässigt av annan än renhållaren eller renhållarens utförare.

Föreslagen lydelse

Textilavfall, som uppstår i en verksamhet som samlar in och sorterar textil till återanvändning, kan transporteras och behandlas av annan än renhållaren eller renhållarens utförare om det kan förberedas för återanvändning.

Avfallslämnaren ska kunna redogöra för mängder och behandling till Kretslopp och vattennämnden.

Kommentar

Förtydligande att endast den del av det kommunala textilavfallet som kan förberedas för återanvändning omfattas av undantag från att överlämna till kommunen. På så sätt finns en möjlighet att textilen kan återanvändas eller materialåtervinnas istället för att genomgå kommunens behandling som för närvarande skulle innebära förbränning. Mängder och typ av behandling ska redogöras för Kretslopp och vattennämnden.

Avsnitt 8.5 Eget omhändertagande och befrielse från skyldigheten att överlämna avfall under kommunalt ansvar, 59 § (ny)

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Ingen	Textilavfall som samlas in av verksamheter som bedriver butikshandel med kläder kan transporteras och behandlas av annan än renhållaren eller renhållarens utförare. Sådana verksamheter ska meddela Kretslopp och vattennämnden att de avser att ta emot textilavfall och ska kunna redogöra för mängder samt behandling av insamlat material.
Kommentar Butiker som samlar in både hela och trasiga textilier föreslås omfattas av undantag att överlämna avfallet till kommunen. Syftet är att låta butikerna ta ansvar för vad de satt på marknaden och att möjliggöra att de kan förbereda för ett förväntat kommande producentansvar. De ska meddela Kretslopp och vattennämnden att de avser ta emot textilavfall och de ska kunna redogöra för mängder och typ av behandling.	

Bilaga 1. Sortering och lämning av avfall, Tabell 1. Anvisningar per avfallsslag för avfall under kommunalt ansvar – Restavfall

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Restavfall Exempel: Diskborstar, tandborstar, blöjor, fönsterkuvert och dammsugarpåsar. [...]	Restavfall Exempel: Diskborstar, tandborstar, blöjor, fönsterkuvert, våt eller kraftigt nedsmutsad textil, och dammsugarpåsar. [...]
Kommentar Våt eller kraftigt nedsmutsad textil kan lämnas direkt i restavfallet då det inte är lämpligt för återbruk eller återanvändning.	

Bilaga 1. Sortering och lämning av avfall, Tabell 1. Anvisningar per avfallsslag för avfall under kommunalt ansvar – Före detta livsmedel (ny)

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Ingen	Före detta livsmedel Exempelvis: Mejerier, ägg, kött eller andra livsmedel av animaliskt ursprung eller livsmedel innehållandes sådant. Även förpackade och flytande före detta livsmedel. Krav på sortering och möjlighet till eget omhändertagande Sorteras ut och hålls skilt från annat avfall. Ska skiljas från sin förpackning. Krav på emballering, förvaring och anordningar med mera Ska sorteras i särskilt uppmärkta behållare som tillhandahålls av kommunen. Flytande före detta livsmedel hämtas endast från matavfallstank som avfallsinnehavaren ansvarar för. Matavfallstank får inte innehålla några påsar. Instruktion för hämtning och lämning För att kommunen ska hämta krävs att avfallslämnaren överlämnar korrekt ifyllda handelsdokument vid hämtningstillfället. Blanketter finns på Jordbruksverkets hemsida.
Kommentar Vilka krav som gäller för sortering och lämning av före detta livsmedel har inte framgått av avfallsföreskrifterna.	

Bilaga 1. Sortering och lämning av avfall, Tabell 1. Anvisningar per avfallsslag för avfall under kommunalt ansvar – Textilavfall

Nuvarande lydelse Kasserade textilier Exempel: Kläder och hemtextilier. Krav på sortering och möjlighet till eget omhändertagande Ej obligatorisk utsortering. Krav på emballering, förvaring och anordningar med mera Läggs i påse. Instruktion för hämtning och lämning Lämnas till kommunens insamlingssystem för textilavfall. Textilier för återbruk kan lämnas till valfri aktör.	Nuvarande lydelse Textilavfall Exempel: Kläder, väskor och accessoarer av textil så som tröjor, skolväskor och slipsar. Även hem- och inredningstextil så som sängkläder och gardiner. Krav på sortering och möjlighet till eget omhändertagande Sorteras ut och hålls skilt från annat avfall. Våt eller kraftigt nedsmutsad textil ska lämnas i behållare för restavfall. Krav på emballering, förvaring och anordningar med mera Läggs i försluten påse. Instruktion för hämtning och lämning Lämnas till kommunens insamlingssystem för textil. Textilier för återbruk kan lämnas till valfri aktör.
Kommentar Har uppdaterats efter hur förvaltningen tänkt hantera kravet på utsortering och separat insamling av textilavfall.	

Bilaga 1. Sortering och lämning av avfall, Tabell 1. Anvisningar per avfallsslag för avfall under kommunalt ansvar – Fiskeredskap (ny)

Nuvarande lydelse	Föreslagen lydelse
Ingen	Fiskeredskap Exempel: Linor, kräftburar, hummertinor, fiskenät, jiggas och flottörer. Krav på sortering och möjlighet till eget omhändertagande Sorteras ut och hålls skilt från annat avfall. Krav på emballering, förvaring och anordningar med mera Inga Instruktion för hämtning och lämning Lämnas till kommunens insamlingssystem för fiskeredskap.
Kommentar Har uppdaterats efter hur förvaltningen tänkt hantera kravet på utsortering och separat insamling av fiskeredskap.	

Bedömning ur ekonomisk dimension

Lagändringarna kommer att innebära förändrade kostnader till följd av krav på hantering av utsorterade fraktioner, detta har dock redan hanterats i ordinarie budgetarbete. Föreskrifternas regleringar innebär ingen ekonomisk effekt på egen hand.

Att föreskrifterna är tydliga, enkla att tillämpa och stämmer överens med nationell lagstiftning bedöms minska risken att nämnden får kostnader för tvister vilket kan bidra till att öka förtroendet för kommunen.

Bedömning ur ekologisk dimension

Ett viktigt syfte med avfallshanteringen är att minska den ekologiska belastningen från avfallet på miljön. Att reglerna är tydliga, enkla att tillämpa och stämmer överens med nationell lagstiftning bedöms ge bättre förutsättningar för att avfallshanteringen utförs på ett eftersträvat sätt.

Bedömning ur social dimension

De föreslagna reglerna för textilavfall möjliggör för second hand aktörer att fortsätta sin hantering av textilavfall som utgör kommunalt avfall, detta bidrar till att deras verksamhet med socialt arbete inte hindras.